

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Нормативно-правова база в будівництві
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Сахнюк Юлія Вікторівна, Кондратенко Наталія Миколаївна, викладачі Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень освіти	Фахова передвища освіта; НРК України – 5 рівень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	10 тижнів протягом 8 семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 50 годин становить контактна робота з викладачем (40 годин лекцій, 10 годин семінарських занять), 40 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна фахової підготовки за освітньою програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Метрологія і стандартизація в будівництві», «Ціноутворення в будівництві»
Додаткові умови	Без додаткових умов
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування компетентностей з питань законодавчого регулювання та основ нормативної бази будівництва, структури та змісту нормативних документів в сфері будівництва.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНА НОРМАТИВНА БАЗА В ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ	
Тема 1. Основні завдання, принципи і цілі стандартизації	
Принципи і цілі стандартизації згідно Закону про стандартизацію. Основні завдання Державного Комітету України з питань технічного регулювання і споживчої політики.	

Тема 2. Структура нормативної бази будівництва України

Організаційно-методичні норми. Технічні норми, стандарти та правила.

Тема 3. Нормативні документи у галузі будівництва

Класифікація сучасних нормативних документів у галузі будівництва. Зміст та структура ДСТУ та ДБН.

Тема 4. Гармонізація нормативної бази України з міжнародними стандартами та нормативною базою Європейського Союзу

Статус і застосування європейських стандартів EUROCODE. Завдання міжнародної організації по стандартизації – ІСО (ISO).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ**Тема 5. Склад та зміст проектної документації на будівництво**

Склад та зміст проектної документації на будівництво, етапи проектування. Затвердження (схвалення) та експертиза проектів будівництва. Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури. Проекти інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад

Тема 6. Контроль якості виконання будівельно-монтажних робіт та ведення виконавчої документації

Контроль якості при виконанні будівельно-монтажних робіт, різновиди контролю. Склад операцій по контролю якості: земляних робіт; робіт по бетонуванню; зварювальних робіт; монтажних робіт.

Тема 7. Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд

Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти зможе:

РН1.	Знати закони, за якими регулюються процеси в будівництві, розуміти та використовувати вимоги норм до об'єктів будівництва
РН 2.	Використовувати необхідні нормативні документи в умовах виробничої діяльності
РН 3.	Володіти системними відомостями про вимоги до якості у будівництві, ремонті і реконструкції об'єктів, включаючи їх аналіз і експертну оцінку, що відображають сучасну практику виконання робіт на об'єктах

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

ПРН 1.	Розуміти основи демократичного устрою держави, верховенства права, знати і реалізовувати права і обов'язки громадянина України.
ПРН 2.	Оцінювати сучасний стан культурного розвитку держави, розвивати та вдосконалювати інтелектуальний, загальнокультурний, фізичний і духовний рівень. Бути активним суб'єктом професійної та економічної діяльності держави.
ПРН 3.	Здійснювати організацію робіт та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності, у тому числі в умовах непередбачуваних змін.
ПРН 4.	Взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами, формувати власний внесок у роботу команди, доносити до фахівців і не фахівців інформацію, ідеї, проблеми та власний досвід у сфері будівництва та цивільної інженерії.

ПРН 7.	Аналізувати можливі ризики, виявляти чинники впливу для запобігання нещасним випадкам та аваріям на об'єктах будівництва; володіти основними методами захисту навколишнього середовища від можливих наслідків виробничої діяльності.
ПРН 8.	Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.
ПРН 13.	Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.
ПРН 15.	Організовувати технологічні процеси будівництва та управляти ними.
ПРН 17.	Самостійно складати та аналізувати елементи проектно-технологічної та кошторисно-договірної документації, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики під час проектування, будівництва ремонту і експлуатації будівель, споруд та інженерних систем.
ПРН 19.	Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.
ПРН 20.	Використовувати знання про сучасні конструктивні елементи і типи будівель і споруд; знати особливості конструктивних рішень будівель в особливих геодезичних умовах

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Змістовий модуль 1.

СУЧАСНА НОРМАТИВНА БАЗА В ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ

Тема 1. Основні завдання, принципи і цілі стандартизації

Л 1.	Принципи і цілі стандартизації згідно Закону про стандартизацію
Л 2.	Основні завдання Державного Комітету України з питань технічного регулювання і споживчої політики.
Л 3.	Стандарти та кодекси усталеної практики.
СЗ 1.	Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП)

Тема 2. Структура нормативної бази будівництва України

Л 4.	Організаційно-методичні норми. Технічні норми, стандарти та правила.
Л 5.	Законодавчі (нормативно-правові) акти у сфері будівництва
Л 6.	Нормативно-технічна документація у сфері будівництва

Тема 3. Нормативні документи у галузі будівництва

Л 7.	Зміст та структура ДСТУ та ДБН.
Л 8.	Організаційно-методичні документи у галузі будівництва.
Л 9.	Кошторисні норми та правила

СЗ 2.	Позначення документів у будівництві.
Тема 4. Гармонізація нормативної бази України з міжнародними стандартами та нормативною базою Європейського Союзу	
Л 10.	Статус і застосування європейських стандартів EUROCODE.
Л 11.	Загальна структура нормативної бази ЄС. Категорії європейських стандартів
Л 12.	Завдання міжнародної організації по стандартизації – ІСО (ISO).
СЗ 3.	Методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів в Україні
Змістовий модуль 2. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ	
Тема 5. Склад та зміст проектної документації на будівництво	
Л 13.	Склад та зміст проектної документації на будівництво, етапи проектування
Л 14.	Затвердження (схвалення) та експертиза проектів будівництва
Л 15.	Професійна атестація виконавців робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури
СЗ 4.	Проекти інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад
Тема 6. Контроль якості виконання будівельно-монтажних робіт та ведення виконавчої документації	
Л 16.	Контроль якості при виконанні будівельно-монтажних робіт, різновиди контролю.
Л 17.	Склад операцій по контролю якості виконання земляних робіт.
Л 18.	Склад операцій по контролю якості виконання робіт по бетонуванню; зварювальних робіт; монтажних робіт.
СЗ 5.	Авторський та технічний нагляд. Ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів
Тема 7. Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд	
Л 19.	Державний архітектурно-будівельний контроль та нагляд.
Л 20.	Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Підготовка до обговорення та/або опитування за темами лекційних занять.
НД 3.	Тестування в LMS MOODLE.
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Акроматичні словесні методи: пояснення, розповідь, лекція, робота з електронним навчальним контентом.

МН 2.	Евристичні (запитальні) словесні методи: бесіда.
МН 3.	Пояснювально-спонукальний метод викладання і частково-пошуковий метод учіння.
МН 4.	Аналіз історій і ситуацій.
МН 5.	Problem-Based Learning/ метод проблемного викладу.
МН 6.	Flipped learning/ перевернуте навчання.
МН 7.	Mobile Learning/ мобільне навчання.
МН 8.	Blended-learning / змішане навчання.

При подачі матеріалу використовуються акроматичні словесні методи: пояснення (через словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів), розповідь (образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події), лекція (надає здобувачам освіти теоретичну основу з теорії управління, що є основою для самостійного навчання), робота з електронним навчальним контентом (через самостійне опрацювання здобувачами освіти тексту, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах, у т.ч. з використанням евристичних (запитальних) словесних методів (діалогічний метод навчання, за якого викладач із допомогою поставлених питань спонукає здобувачів освіти відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу). Опанування навчальної дисципліни також передбачає використання пояснювально-спонукального методу викладання і частково-пошукового методу учіння, коли викладач частину навчального матеріалу подає в готовому вигляді, іншу частину – через проблемні завдання, а здобувачі освіти засвоюють навчальний матеріал як за допомогою репродуктивного, так і творчого, дослідницького методу. Аналіз історій і ситуацій, коли викладач розповідає здобувачам освіти реальну чи вигадану історію, що є прикладом певного поняття чи теорії, а студенти висловлюють свої думки, оцінюють поведінку і дії, наслідки. PBL (Problem-Based Learning/метод проблемного викладу), при якому лекція стає схожою на діалог, викладання імітує дослідний процес (висуваються спочатку кілька ключових постулатів по темі лекції, виклад вибудовується за принципом самостійного аналізу і узагальнення студентами навчального матеріалу). F-learning (Flipped learning/перевернуте навчання), коли студенти поза аудиторією переглядають відповідні навчальні матеріали, що будуть розглядатися на наступному занятті, самостійно вивчають теоретичний матеріал, а в аудиторії здійснюють його обговорення, виконують практичні завдання., доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв. Навчання через blended-learning з використанням LMS MOODLE, в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно онлайн.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Контроль навчальної роботи студента і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Рівень	Визначення
5 (відмінно)	високий	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок; студент здійснює евристичний пошук, використовує

		знання для розв'язання завдань та проблемних ситуацій, що характеризуються певною невизначеністю умов
4 (добре)	достатній	вище середнього рівня з кількома помилками; використовує знання у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3 (задовільно)	середній	виконання задовольняє мінімальні критерії; студент відтворює знання, передбачені даною програмою
2 (незадовільно)	початковий	виконання не задовольняє мінімальні критерії; можливе повторне складання

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання практичних і тестових завдань, оцінювання поточного тестування.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:

М 1.	Опитування.
М 2.	Тестовий контроль.
М 3.	Метод самооцінки.

В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно в курсі, рекомендованому Радою з якості (<https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=1159>).

Форма підсумкового контролю: залік.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН 1.	Мультимедіа
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування)
ЗН 3.	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН 4.	Сервіс для роботи з нормативними документами «Будстандарт Online»
ЗН 5.	Застосунок: «Збірник законів України»
ЗН 6.	Застосунок: «Збірник кодексів України»
ЗН 7.	Сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet.

10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення

Основна література	1. Чинні національні нормативні документи України та документи, що набудуть чинності у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів (станом на 01.07.2024 року) URL:
--------------------	--

	<p>https://online.budstandart.com/ua/catalog/document.html?id_doc=110198</p> <p>2. Параметричне нормування у будівництві (від червня 2020 р.) URL: https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2024/06/14-ZK-Parametrychne-normuvannya-v-budivnytstvi.pdf</p>
Допоміжна література	<p>1. Корнійчук О. І., Алексієвець В. І. Нормативна база будівництва : навчальний посібник – Рівне : Волин. обереги, 2019. – 136 с.</p> <p>2. Довідковий посібник інженера технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури / Л.І. Рисухін. Харків: «Форт». 2018. 188 с.</p>
Інформаційні ресурси в Інтернеті	<p>1. Сахнюк Ю.В. Нормативно-правова база в будівництві: [дистанційний курс для студентів спеціальності 192. Будівництво та цивільна інженерія освітньо-професійної програми «Будівництво та експлуатація будівель і споруд»]. URL: https://dl.kfk.sumdu.edu.ua/course/view.php?id=1159</p> <p>2. ДБН А.3.1-5-2016 «Управління, організація і технологія організація будівельного виробництва». URL: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/A315</p> <p>3. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України від 10.1994 № 208/94-ВР. Дата оновлення 17.10.2019. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/208/94</p>

РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ
контролю навчальної роботи студента і оцінювання

1. Структура навчальної дисципліни:

Загальний обсяг дисципліни	90 годин / 3,0 кредити ЄКТС
Контактна робота з викладачем	50 годин / 25 занять
Самостійна робота здобувача освіти	40 годин, що включає в себе опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять, самостійне опрацювання окремих питань/тем навчальної дисципліни, підготовку та виконання доповідей тощо, підготовку до поточних та підсумкового контролів
Індивідуальне завдання	відсутнє

2. Контактна робота з викладачем:

Лекційні заняття	40 годин / 20 занять
Семінарські заняття	10 годин / 5 занять
Консультації очно та/або дистанційно як в асинхронному, так і в синхронному режимах	згідно розкладу

3. Організація освітнього процесу:

Семестрів викладання	1
Семестр	8 / весняний

4. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 4-бальна (традиційна) шкала.**5. Види навчальної роботи здобувача освіти, які підлягають оцінюванню**

Вид навчальної діяльності	Політика оцінювання
підготовка до лекції /опрацювання теоретичного матеріалу в LMS Moodle	опитування; письмова перевірка; моніторинг активності здобувача в LMS Moodle
підготовка до обговорення та/або опитування за темами практичного заняття / тестування в LMS Moodle *	опитування; розгорнута бесіда з вузлових питань, запропонованих студентам для підготовки вдома: проблемні питання, аналіз конкретних ситуацій; виступи з рефератами, доповідями; диспут у формі діалогу; активне доповнення основних доповідей; тестування рівня навчальних досягнень на освітній платформі Moodle*
тестування на освітній платформі Moodle	тестовий контроль: автоматичне діагностування результатів навчання в LMS Moodle. Умовою отримання позитивної оцінки за результатами опанування дисципліни є обов'язкове складання поточних тестових завдань не менше 70% від загальної їх кількості.
аналіз власної навчальної діяльності (рефлексія)	самооцінка

* – у разі відсутності здобувача освіти на практичному занятті, у т.ч. у разі запровадження дистанційної форми навчання з урахуванням безпекової/епідемічної ситуації, необхідно виконати в LMS Moodle відповідний вид діяльності «Тест» / «Завдання».

6. Форма підсумкового контролю:

8 / весняний семестр	залік	вид діяльності «Тест» на освітній платформі Moodle – Підсумкове тестування, що містить автоматизовані тести для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти	охоплює весь навчальний матеріал, вивчений протягом семестру
----------------------	-------	---	--

7. Політика використання додаткових (заохочувальних) балів для підвищення рейтингу оцінки:

систематичне відвідування аудиторних занять / відсутність пропусків занять без поважних причин	особисте рішення здобувача освіти у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії
наявність рукописного конспекту	
відвідування консультацій, у т.ч. з використанням онлайн-сервісів	
послідовність і своєчасність виконання видів навчальної роботи, передбачених програмою	
участь у конференціях, круглих столах, конкурсах та ін. заходах із навчальної дисципліни/ спеціальності	за фактом; сертифікат(и) участі; збірник з опублікованими тезами; новини та події, що оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу освіти
підготовка до публікації і прийняття до друку наукових праць із навчальної дисципліни: статті у наукових виданнях під науковим керівництвом лектора	за фактом; опублікована стаття в електронному (URL посилання) або друкованому вигляді (скан-копія)
участь та/або призове місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальної дисципліни/ спеціальності, Всеукраїнській учнівській олімпіаді з базових навчальних предметів, Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України»	за фактом; сертифікат(и) участі; диплом

8. Комунікаційна політика:

Активованій акаунт для авторизованого доступу до освітньої платформи Moodle (асинхронний режим навчання). Доступ до Zoom для організації онлайн-занять (синхронний режим навчання). Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом.

9. Політика щодо академічної доброчесності:

Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в

освітньому процесі). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про академічну доброчесність у ВСП «Класичний фаховий коледж СумДУ»».

10. Політика щодо оскарження оцінювання:

Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів врегульований п. 7.5 Положення про організацію освітнього процесу.

11. Відвідування занять.

Для здобувачів фахової передвищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважні причини для неявки необхідно підтверджувати відповідними документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдань на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн/змішаній формі за погодженням із завідувачем відділення.

12. Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Пропоновані курси, за якими може бути застосований порядок визнання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Курс	Перезарахування (дисципліни/ змістового модуля/теми)
Платформа Alison: MOOC «Basics of construction project management». Мова: англійська. URL: https://alison.com/course/basics-of-construction-project-management	Змістовий модуль 2. Контроль якості при виконанні будівельно-монтажних робіт